

Megfőkezett bányavíz-betörések

A múlt hét végén Jókai-bánya és Padrag műszaki vezetői jelentették, hogy víz-betörések akadályozzák a termelést. Jókai-bányán néhány óra alatt háromról 12 —14 köbméterre emelkedett a percnként betörő víz mennyisére és az északi bányamezők dolgozóinak nagy erővel kellett hozzálátni a védekezéshez. Gyorsan négy szivattyú-berendezést állítottak fel a veszélyeztetett területen és megkezdtek a víz eltávolítását. Mivel további vízműködés nem érkezett, hétfőre percnként 5—6 köbméterrel csökkent a vízhozam és ezt már könnyűszerrel eltávolították. Padragon kisebb földalatti »zuhataggal« birkoztak meg sikerrel. Hétfőn a jelentéktelen károk helyreállításán dolgoztak.

Felrobbant egy mesterséges hold

Az amerikai atomerő bizottság közölte, hogy a kaliforniai Vandenberg támaszponton áprilisban egy kilogramm radioaktív plutóniumot szállító mesterséges holdat lőtték ki, amely nem tért rá földközeli pályájára.

A bizottság szóvivője kijelentette, hogy a mesterséges hold a Föld légkörébe visszatérve felrobbant és a plutónium minden bizonynyal finom részecskékre hullt szét, mintegy 36 ezer méter magasságban. A szóvivő azzal igyekezett megnyugtani a közvéleményt, hogy a plutónium-részecskéket állítólag csak évek múlva jutnak el a Földre és addigra elvesztik radioaktivitásukat.

Francia matiné a Ságvári gimnáziumban

Örvendés dolog, hogy egyre több idegen nyelvű tagozat működik középiskolánkban — ezt a benyomást keltette a nézőben a Ságvári gimnázium francia tagozatának vasárnap délelőtti tartott matinéja. A gimnáziumban tavaly ősszel indult a francia nyelvű osztály 38 diákkal, Ágoston György és Gyurkovits Árpád keze alatt, miután eredményesnek mutatkoztak a korábban bevezetett orosz, majd német nyelvű tagozat munkája is. Az idegen nyelvek tökéletes elsajátítása nem sznobizmus, hanem nemzeti érdekünk. A tagozatok diákjai heti hat órában, s ezenkívül még szakköri foglalkozásokon hatolnak be a világnyelvek titkaiba, tökéletesítik tudásukat.

Ezt a matinét a francia tagozat szakkörének diákjai tartották tanáraik segítségével, de természetesen részt vett benne a tagozat minden tanulója. Az is természetes, hogy a nyelvet kezdő tanulókról lévén szó — tanáraik »segítsége«: az egy órás, hangulatos, színvonalas, frissen pergő műsor összeállítása és betanítása jelentette a matiné sikerének feltételét és oroszlanrészt. De nem becsülhetjük le a tehetséges és bátor diákok szorgalmát, igyekezetét sem. Nagyon szépen sikerültek énekszámaik. Szorgalmuk kitűnt a szépen, érthetően tagolt beszédben és a jó kiejtés igyekezetében. Nyugodtan mondhatjuk azt is: meghaladta a várakozást, és bizvást remélhetjük, hogy évek gyakorlata után — hiszen ez nélkülözhetetlen a nyelvtanuláshoz — jól elsajátítják az idegen nyelvet. De nemcsak énekszámaik érdemelnék dicséretet, a Molliere részletben, valamint a matiné számára összeállított jelenetükben látványban is szórakoztatott és természetesen nyújtottak, különösen emlékeztet Szegvári Menyhért józsi portás és filozófusa, szellemes volt Ördög Szilveszter Jourdainje. Di-

Éjszakai őrjáraton — Lazaságok, hiányos ellenőrzés a munkahelyeken

Csábító alkalmak

Estébe simul Szeged, de nincs még késő. A Blaha Lújza utcában, ahol társasházak épülnek, a néhány, már itt lakó család ablaka világít. Idő: 20 óra 20 perc.

Hárman indulunk az utcába, amelyet oszlopokra szerelt égők világítanak meg. Különböző építőanyagok a vakolatlan házak előtt, mögött. Nem messze az utca bejáratától kis épület, benne az éjjeliőr. Beszélgetve elhaladunk az éjjeliőr »szállása« előtt, amely után már csak a lakatlan házak sorakoznak. Meg sok építőanyag. Darabos, oltatlan mész egy félig nyitott, faoldalú szímben. Ha nagy eső esik és bevág, pezsegni kezd a mész és könnyen tönkremegy. Sajnos, volt erre már példa — jegyzi meg utitársunk, a civilruhás rendőrtiszt.

Az éjjeliőr mellett

Mintha ott sem lennénk. Összejárunk mindent, húzzuk a kétkerekű gumiskocsit. Az egyik féltetős, nyitott színből kiveszünk egy jókora kátránypapír-tekerécsét és néhány méterre az őr ablakos, üvegajtós házikójától a fényben elsétálunk vele. A házak mögött, a sötétben mi mindent vihetnénk el!

Kicsit később megint visszajárunk. Ha méterre a rádiózó éjjeliőrtől, nagy lármát csapva toljuk a vastalicskát. Erre kilép, köszönünk neki és beszélgetünk. Hogy kik vagyunk — szóval sem kérdi.

— Éjszaka is hoznak ide

anyagot — feleli a kérdésre.

— Na és ki veszi át?

— Hát én...

Ha sódert hoz egy-egy billegős teherautó, akkor a sofőr egyedül jön, gyorsan üríti a kocsit. Ezzel minden kész, mehet utjára.

Barangolás a kazánházban

Autónkon kigyújtjuk az országúti reflektort és úgy hajtunk be az épülő Ogyesz-sza negyed Szőregi út menti kazánházának tágas helyiségebe. Perceként átég gépkocsink reflektora, de senki nem jön. Egy »emléket« innen is a kocsiba teszünk.

Zseblámpa fényénél megnézzük a kazánházat, amelynek fémajtói tárva-nyitva vannak. Aztán kihívóan villogtatjuk a szabadban a zseblámpát. Egyszer. Sokszor. Aztán — miután nagyon igyekszünk — végre sikerül találkoznunk az éjjeliőrrel.

Kik vagyunk, mit akarunk, nem kérdi. Szólunk, hogy szétnéznénk. Jön velünk és bebarangoljuk a nagy munkahelyet, ahol éjjel is dolgoznak.

Udvartöltés

— trapézna drág

— Pusztul-e itt az anyag?

— Csak...

És mert szókimondó, meg neki sem tetszik, közli: került jócskán a tágas udvar feltöltésére feltűnő, összetört eternitcső, fém, tört deszka és tán ép is.

— Szóval az itteni nagy építkezéssel — állapítja meg — romlott, pusztult annyi anyag, hogy tán egy ház is meg lenne belőle.

Lehet, hogy van ebben túlzás, de az a szomorú tény: értékek veszték kárba és mindez a dolgozó nép közös számláját terheli.

Még körültekintőbb rend is lehetne a nagy építkezésen. Raktárba kell tenni például a fürdőszobák drága csempéit és nem a szabad ég alatt tartani, kitéve törésnek stb. Itt is került csempe, PVC néhány távozó munkás táskájába. Néhány fiatalember meg a rolóváznat lopta el. Nem is egyet, többet. Sikerkül egyszer, vitték mások is. Hogy mit akartak a rolóváznal? Nyári trapézna drágót csináltatni. A keresetből futotta volna trapézna drágára is, de a közösség tulajdonához nyúltak, mert — ahogy a rendőrségen vallották — csábított az alkalm.

Villanymotor az ablakban

A pincétől a legfelső emeletig hivatalosan és háborítatlanul jó óráig sétálgatunk

a Roosevelt téri, befejezés előtt álló házban. Vízet csurgatunk a fürdőkádba, nézgetjük a szép boylereket, a konyhák beépített bútorait. A kiválgított pincében fémlemezek csörömpölve járnak. Utána egy nehéz villanymotort cipelünk és kiteszük a pinceablakba. Csak azért nem vesszük el a motort sem, mert nem akarjuk. S vajon tudják-e, hogy milyen anyag volt és van itt?

Sötétben

Kisétálunk a dróttal bekerített és kiválgított építkezés udvarának nyitott kapuján. Az öreg éjjeliőr villanyfényes fülkéjében bóbiskol. Pedig még csak 22 óra 25 percet mutat az óra.

A Marx téri épülő busz pályaudvar területén dróttal van körülfogva. De sötét a terület, egyik végéből így elemelhető ez is. Az építőipari vállalatnak gondoskodnia kell arról, hogy a munkahely területét éjszákára jobban megvilágítsák. Itt Pataki Péter bácsi, az éjjeliőr kéri, mikor a kapun be akarunk menni: mondjuk meg, kik vagyunk, igazoljuk magunkat. Aztán jogosan panaszkodik, hogy nem adnak neki zseblámpát, de még egy viharlámpát sem.

— Pedig láthatják — mondja — milyen cudar sötét van itt, és csak botorkál az ember.

Elloptak egy autót

Az AKÖV autói a Marx téren és a környező utcákban állnak. Megnőtt a vállalat autóparkja, rengeteget szállítanak. De nagyon mostoha a helyzetük, mert egyáltalán nincs megfelelő telephelyük. Ez is egyik oka, hogy az éjszakára magukra hagyott autókrol hol ezt, hol azt lopnak el, vagy megrongálják őket.

Igaz viszont az is, hogy a mostani körülmények között sem lehet megelégedni az ellenőrzés, a nyilvántartás mértékével. Mert például »furcsa«: napok múltán »jön rá« a vállalat illetékes osztálya, hogy hiányzik egy teherautó. A gépkocsit ellopták, de ez napokkal a lopás után derült ki.

Találunk olyan autókat, amelyekben a kocsit minden papírja benne van. Másikakból viszont hiányzik. Mi hát itt a rendtartás?

Éjfél után az AKÖV rókusi műhelye előtt áll egy nagy billenős kocs. Javítani hozták. Nem volt a motorblokkban olaj, ezért ment tönkre.

— Kideríthető-e, hogy ki a felelős a bajért?

— Nehéz ügy... Az isten sem tudja — felelik —, mert a kocsit majd minden nap más pilóta lovagolta.

Figyelmeztető tanulság

Sok a javításra váró autó, a szerelő kevéssé.

Az éjszakai őrjáratnak több figyelmeztető tanulsága van. A vezetőknek az öntudatos dolgozókkal együtt szilárdítani kell az ellenőrzést, a rendet. Rendőrségi tapasztalat, hogy a lopás, sikerkasztás, visszaélés ott következik be, ahol lazul az ellenőrzés és így kínáló, csábító lehetőségek vannak. Az emberek túlnyomó többsége becsületesen él, dolgozik és megveti azokat, akik a közvagyonhoz nyúlnak. Ehhez azonban fokozottabban párosulnia kell annak a közszellemnek, amely útját állja a társadalmi vagyon egész közösséget károsító pusztulásnak, a munkahelyeken.

Morvay Sándor

A Vasutas Képzőművész Kör jubileumi kiállítása

Úgy véljük, hogy a rendszeres tárlatátogatók közül sokan, nemcsak egyre több helyi festő és szobrászt ismernek meg, hanem az emberek képzőművészeti tájékozottsága olyanná kezd emelkedni, hogy a művészeti részeredményeket összefüggésekben tudják szemlélteni, s képesek helyesen megítélni Szeged ábrázoló kultúrájának alakulását, fejlődését, sőt pontosan meghatározni Tisza-parti városunk helyét, rangját, melyet országos viszonylatban a szakterületen betölt. A művészetszerető közönség érdeklődése azonban kevésbé terjed ki azoknak a köröknek munkájára, ahol esténként különböző foglalkozású fiatalok és korosabbak egyaránt serény kezekkel forgatják az ecsetet, ceruzát és egyéb rajzeszközöt, hogy kedvüket leljék egy szép vonalú emberi test vagy érdekesen beállított tanulmányfej, csendélet stb. ábrázolásában.

Pedig ők nem művészek, hanem a közönség sorából való olyan »gyakorló művészek«, akik izlésefejlesztésük, képzőművészeti műveltségük fokozása érdekében megakarnak ismerkedni az alkotómunka mesterségével foglalkozó, a vizuális látás, a képszerkesztés kérdéseinek »technológiájával«. Természetesen főleg az ifjúság közül akadnak olyan tehetségesek is, akik innen művészeti szakközépiskolába, sőt aztán feljebb kerülve, a képzőművészeti pályára választják.

A Szegedi Vasutas Képzőművész Kör mostani házi kiállításán alkalmunk volt meggyőződni, hogy az ott dolgozó műkedvelők nemcsak szórakozásból milyen szép eredmények születtek. Közös műtermükben létrehozott kis tárlatuk, a napi munka vagy tanulás utáni szabad óráikban festett, rajzolt képeiket mutatta be, egy esztendői szorgalmuk válogatott termését. A témában és kifejezési módban egymástól eltérő, egyéni hangú ábrázolások együttese, színes virágcsokorként hatott, melynek üde klorit-

ját és változatos formáját lelkes művészmunkák kevergették ki palettájukon. Néhányuk munkája, mint Simon Miklós tájképei, Mihály István csendéletei, Gerzson Ferenc interieur-festményei és Bede István, valamint Gasztány Aurél finom akvarelljai kiemelkedtek az átlagból. Szőke Győző tiszai hangulatai és Székely János munkaábrázolásai már a hivatásos művészek mércéjét ütik meg. Ők hosszú évek óta aktív bekapcsolódtak a szegedi tárlatoknak, s egyben a kollektív szakmai irányítói is.

Szőke Győző festőművész, a Szegedi Vasutas Képzőművész Kör vezetője elmondta, hogy immár tizenöt éve működnek, s a budapesti országos vasutas képzőművészeti kiállításokon kívül szerepeltek Bécsben, Münchenben és Helsinkiben. Idén ősszel Párizsban fog-nak találkozni a nemzetközi vasutas képzőművészek, s remélik, hogy e nagyszabású tárlatra is eljut egy-két szegedi kortag festménye. A körülbelül huszonöt-harminc műkedvelőt számláló helyi együttes tevékenysége felett — éppúgy mint a többi hazai 6—8000 taggal rendelkező két és fél száz képzőművész kör munkáját — a Nemzeti Művelődési Intézet gyakorlati felügyeletet. Ennek kapcsán egységes szinten van biztosítva a kör foglalkozás változatossága: közös tárlatnézések, viták, művészettörténeti előadások stb. Mindezek mellett a súlypont a műtermi és a természetben való festésre esik.

A tizenöt éves fennállását ünneplő Szegedi Vasutas Képzőművészeti Kör tagtagjának a jubileumi kiállításánál további hasznos munkát kívánunk. Kérjük őket, arra, hogy dicséretes önképésükön kívül, a modern lakáskultúra, s képzőművészeti műveltség széles körű emeléséhez nyújtsanak a közönségnek hathatós segítséget.

Szeles Zoltán

A legszellemesebb irodalmi est Szegeden

Az ünnepi könyvhét keretében tegnap este a Tisza Szálló dísztermében rendezett irodalmi műsorral bátran állíthatjuk, hogy emberemlékeztől óta a legszellemesebb irodalmi est volt Szegeden. A dísztermet zsúfolásig megtöltötte a közönség előtt a Könyvtár Bizottság nevében Orgovány Zoltánné, a városi tanács művelődésügyi osztályának munkatársa nyitotta meg a műsort, majd a Szépirodalmi Könyvtár nevében Szalay Károly kandidátus mutatta be a megjelent írókat — Szabó Magdát, Goda Gábot és Komlós Jánost —, kiknek műveit a kiadó gondozza.

Az írók közül elsőnek Szabó Magda emelkedett szószólásra, s már első mondataival a közönség szívébe férközt, amikor beszámolt arról, hogy két éves hőmézővásárhelyi tanárkodása idején vasárnapi szórakozása a szegedi kirándulás volt. Majd rendkívül szellemesen válaszolt arra a három megszokott kérdésre, hogy miként lett író, hogyan születnek regényei, és milyen érzés, ha egy magyar írónak külföldön megjelennek a könyvei. Tőle — elemző regényei hangneme ismervé — a közönség váratlanul és rendkívül frissítően hatott az ötletes humor. A humor stafétáját ezután Goda Gábor vette át, aki verbális szatírikus-humorista alkatának megfelelően, de mely gondolatokkal átszőve beszélt saját regényei előzményeiről és a kritikusról alkotott megállapításairól. Ezután már egyáltalán nem volt váratlan, hogy még több derült-séget keltett Komlós János, aki — mint tréfásan mond-

ta — szatíráinak nem előző-ményeiről, hanem utóhatásairól beszélt, mintegy humoreszket rögtönözve a közönség előtt, amelynek azt a címet adhatta volna: Megköszönöm a nekrológot — már tudniillik Szalay Károlynak az öt méltató bevezető szavait.

S ha lehetett még fokozni a szellemességet, hát úgy fokozta Mikes Lilla előadóművésznőnek szellemes, a humor kifejezően artikuláló előadásában Goda Gábor Cirkusz című kesernyészatírája, Komlós János Idegrom több képből álló aktuális humoreszkje és Szabó Magda kedves Madár című verse, amely ismét meglepetés volt: új oldalról mutatta be az írónőt.

A későbbiek során a szegedi fiatalok Irodalmi Színpadának tagjai Abraham István, Agai Katalin, Gyürk László, Jobba Gabriella és Simon Márta mai magyar írók verseit és prózai műveit adták elő. A műsor befejezéséig a belépőjegyekre több száz forint értékű könyvet sorsoltak ki a megjelenetek között, az irodalmi esten résztvevő írók pedig műveiket dedikálták.

N. F.

Azonnali belépéssel

felvezetünk szegedi és Szeged környéki munkahelyre közműves, ács, hőmézővásárhelyi munkahelyre építelakatos szakmunkásokat és szegedi munkahelyre segédmunkásokat. Jelentkezni lehet Csongrád megyei Tatarozó és Építő Vállalat, Szeged, Tolbuhin sgt. 73. és Hőmézővásárhely. Tanácsköztársaság tér 59. sz. H 65996